

פסיכולוגיה התפתחותית ד'

שתי יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:

פרק ראשון	30	נקודות
פרק שני	50	נקודות
פרק שלישי	20	נקודות
סה"כ	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

בשאלון זה 4 עמודים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר,
אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

◀ המשך מעבר לדף

השאלות

פרק ראשון (30 נקודות)

ענה על שאלה 1 – שאלת חובה.

שאלה 1

קרא את הקטע שלפניך וענה על שלושה מבין הסעיפים א'–ד' (לכל סעיף – 10 נקודות).

נועם, תלמיד במגמת חינוך, הגיע לבית משפחת חסון כדי לבצע תצפית. הוא התיישב בצד ועקב אחר המתרחש במהלך ארוחת הערב.

להלן קטעים מן הדוח שכתב:

אורי, בן שנה ושמונה חודשים, יושב על כיסא גבוה ליד שולחן האוכל. הוא מחזיק בידו מכסה של סיר, מסובב אותו וקורא: "ז'–ז'–ז'– פיפי".

דורון, בן ארבעה חודשים, שוכב בעריסה ליד שולחן האוכל. אמו עומדת לידו ותולה מעל העריסה צעצוע צבעוני. דורון מניע את ידיו ואת רגליו בהתלהבות ואינו מסיר את עיניו מן הצעצוע. כעבור שתי דקות דורון מפסיק להסתכל על הצעצוע.

נועה, בת שלוש, אומרת: "אמא, אני רעבה, אני רוצה ביצות".

האב צוחק ואומר לנועה: "את מתכוונת לביצים".

א. הסבר מהי חשיבה סמלית. הבא דוגמה מן הקטע לחשיבה סמלית.

ב. הסבר מהי התרגלות. הבא דוגמה מן הקטע להתרגלות.

ג. ציין באיזה שלב של התפתחות השפה נמצאת נועה. הסבר מדוע היא משבשת את המילה "ביצים".

ד. ציין מה מאפיין את התצפית שערך נועם. הסבר יתרון אחד של תצפית כזאת.

פרק שני (50 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 2-8 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 2

ציין אחד מתפקידי הרפלקסים של היילוד. הבא דוגמה לרפלקס שממלא את התפקיד שצינת.

שאלה 3

הסבר מהי התקשרות. תאר כיצד יכול המטפל העיקרי לתרום לתהליך ההתקשרות.

שאלה 4

ציין את השמות של **שלוש** רמות המודעות של האדם, על-פי פרויד. הסבר מה מייצגת כל אחת מרמות המודעות האלה.

שאלה 5

ציין מהו מאפיין החשיבה המוצג בכל אחד משני המשפטים שלפניך. נמק את תשובתך.

- דני בן הארבע אמר לאמו שהמגלשה בגן בוכה כי הוא לא ביקר אותה מזמן והיא מתגעגעת אליו.
- כאשר יונית בת השלוש קמה בבוקר וראתה שיורד גשם, היא אמרה: "יורד גשם כי אתמול קנו לי מטריה."

שאלה 6

תאר שני סימנים שיכולים להעיד על בְּשָׁלוֹת הילד לתהליך של גמילה מהרטבה.

שאלה 7

הסבר מדוע חשוב לטפח את יכולת הוויסות הרגשית. תאר מצב או פעילות בגן הילדים שמאפשרים לטפח את היכולת הזו.

שאלה 8

הבא דוגמה לפחד שיכול להתעורר במהלך התפתחותו של הילד. הסבר איך הפחד שצינת קשור להתפתחות הקוגניטיבית של הילד.

פרק שלישי (20 נקודות)

ענה על שאלה 9 – שאלת חובה.

שאלה 9

הסבר ארבעה מבין המושגים א'–ו' (לכל מושג – 5 נקודות).

- א. חפץ מעבר
- ב. דיבור סוציוצנטרי
- ג. אגו
- ד. הטמעה
- ה. עידון (סובלימציה)
- ו. תוקפנות אינסטרומנטלית

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.